

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM
VAZIRLIGI**

**60910200 - «DAVOLASH ISHLI» ta'lim yo'tnalishi
MALAKA TALABLARI**

Toshkent-2021

ISHLAB CHIQILGAN VA KIRITILGAN:

Toshkent tibbiyot akademiyasi

TASDIQLANGAN VA AMALGA KIRITILGAN:

O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi Tibbiyot va farmatsevtika uzlucksiz kasbiy ta'lif muassasalararo Muvofiqlashtiruvchi kengash yig'ilishida ma'qullangan.

2021 yil «16 » avgust dagi 4 - sonli bayonnomasi.

O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligining 2021 yil «31 » avgust dagi 27 - sonli buyrug'inining d ilovasi bilan tasdiqlangan.

JORIY ETILGAN:

O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lif vazirligi.

Mazkur Malaka talablari "Oliy ta'lif davlat ta'lif standarti. Asosiy qoidalar", "Oliy ta'lif yo'nalishlari va mutaxassisliklari klassifikatori", O'zbekiston Respublikasi Milliy malaka ramkasiga muvofiq ishlab chiqilgan va rasmiy me'yoriy-uslubiy hujjat hisoblanadi.

O'zbekiston Respublikasi xududida Malaka talablarini rasmiy chop etish huquqi O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lif vazirligiga tegishlidir.

MUNDARIA

T/r		bet
1.	<i>60910200-Davolash ishi</i> bakalavriat ta'lim yo'tnalishining umumiy tavsifi.....	4
1.1	Qo'llanish sohasi.....	4
1.1.1.	<i>60910200-Davolash ishi</i> ta'lim yo'tnalishi Malaka talabining qo'llanishi.....	4
1.1.2.	Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari.....	4
1.2	<i>60910200-Davolash ishi</i> ta'lim yo'tnalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining tavsifi	4
1.2.1.	<i>60910200-Davolash ishi</i> ta'lim yo'tnalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatining sohalari.....	4
1.2.2.	<i>60910200-Davolash ishi</i> ta'lim yo'tnalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatining ob'ektlari.....	5
1.2.3.	<i>60910200-Davolash ishi</i> ta'lim yo'tnalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatining ururlari.....	6
1.2.4.	<i>60910200-Davolash ishi</i> ta'lim yo'tnalishi bo'yicha bakalavrularining kasbiy vazitlari.....	6
2.	<i>60910200-Davolash ishi</i> ta'lim yo'tnalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar	7
2.1.	Umumiy kompetensiyalar	7
2.2.	Kasbiy kompetensiyalar	8
	Bibliografik ma'lumotler.....	9
	Kelishuv varagi.....	10

1. 60910200 - Davolash ishi bakalavriat ta'lim yo'nalishining umumiy tavsifi

60910200 - Davolash ishi ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrular tayyorlash kunduzgi ta'lim shakllarida amalga oshiriladi. Barcha ta'lim shakllari bo'yicha o'qitish kredit-modul tizimi asosida tashkil qilinadi. Kunduzgi ta'limda bakalavriat dasturining me'yoriy muddati 6 yil.

1.1. Qo'llanish sohasi

1.1.1. 60910200 - Davolash ishi ta'lim yo'nalishi Malaka talabini qo'llanishi Tibbiyat va farmatsevtika olyi ta'limining ushbu malaka talabi 60910200-*Davolash ishi* ta'lim yo'nalishi bo'yicha olyi ma'lumotli bakalavrular tayyorlash o'quv reja va modul dasturlarining o'zlashtirilishini amalga oshirishda O'zbekiston Respublikasi hududidagi barcha tibbiyat va farmatsevtika olyi ta'lim muassasalarasi uchun talablar majmuni ifodalaydi.

1.1.2. Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilarini

– mazkur ta'lim yo'nalish bo'yicha fer, texnika va ijtimoiy soha yutuqlarini hisobga olgan holda o'quv reja va modul dasturlarini sifatlari ishlab chiqish, samarali amalga oshirish va yangilash uchun mas'ul olyi ta'lim muassasalarining professor – o'qituvechilar;

– ta'lim yo'nalishining o'quv reja va modul dasturlarini o'zlashtirish bo'yicha o'quv-tarbiya faoliyatini samarali amalga oshiruvchi barcha xodimlari va talabslari;

– o'z vakolat doirasida bitiruvchilarning tayyorgarlik darajusiga javob beradigan olyi ta'lim muassasalarining boshqaruv xodimlari (rektor, prorektor'lar, o'quv bo'limi boshlig'i, dekanlar va kafedra mudirlari);

– bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasini baholetishni amalga oshiruvchi Davlat attestatsiya va imtihon komissiyalar;

– tibbiyat va farmatsevtika olyi ta'lim muassasasini moliyalashtirishni ta'minlovchi organlar;

– tibbiyat va farmatsevtika olyi ta'lim tizimini akkreditatsiya va sifatini nazorat qiluvechi vakolatli Davlat organlari;

– ta'lim yo'nalishini istiyoriy tonlash huquqiga ega bo'lgan abiturientlar va boshqa munfaudorlar.

1.2. 60910200 - Davolash ishi ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrular kasbiy faoliyatlarining tavsifi

1.2.1. 60910200 - Davolash ishi ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrular kasbiy faoliyatining sobalarini

60910200 - Davolash ishi bakalavriat ta'lim yo'nalishi – fan va sog'liqi saglash sobalariga tegishli yo'nalish bo'tlib, sog'liqi saglash tizimi muassasalarida, aholi ortasida sog'loni turniush tarzini targ'iboti qilish, tibbiy nufuzini os'hirish, ottikir va surunkali kasalliklarning kel'b echiqishi va farqalishini oldini olish, yuqumli kasallikkani oldini olish doirasida epidemiyaga va pandemiya qarshi ehora - tadbirlarni ishlab chiqish va amalga oshirish, kasallikkani tashxislash va davolashning zamonaviy usullaridar keng foydalangan holda bemorlarning tibbiy

muammolari bo'yicha usosiy vazifalarni hal qilish, sog'liqni saqlash tizimining birlamchi bo'g'indida tibbiy-ijtimoiy vazifalarni bajarish bo'yicha kompleks masalalarni echishni o'z ichiga oladi.

1.2.2. 60910200 - Davolash ishi ta'llim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining ob'ektlari:

- sog'liqni saqlash tizimidagi jarayonlar, islohuilar, sog'liqni saqlash tizimiga tegishli qaror va farmonlar, boyruqlar, chora - tadbirlar, dasturlar, standartlar, innovatsion g'oya va loyiylar, ilmiy-tadqiqot ishlari, ilmiy magololar, tezislar, me'yoriy hujjatlari, ma'lumetnomalar, hisobotlar;

- tibbiyot asbob-uskunalar, simulyasjon ta'llim texnologiyalari, simulyatzabotlar va fantomlar, dori vositalari, muolajalar, resurslar, vositalar, usul va uslublar majmuasi;

- jamiyat, aholi, oila, hemorlar, tibbiy yordumga muhitoj qariyalur, kattalar va bolalar, ayollar va erkaklar;

- innovatsion va ilmiy-tadqiqot jarayoni.

1.2.3. 60910200 - Davolash ishi ta'llim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining turlari:

- tibbiy-profilaktik;
- tezkor va shoshilinch tibbiy yordam;
- tashxislash va davolash;
- reabilitatsiya va cispanser nazorati;
- tibbiy-ijtimoiy;
- ta'shkiy-boshqaruv;
- ilmiy-tadqiqot va innovatsion.

1.2.4. 60910200-Davolash ishi ta'llim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy vazifalari

60910200-Davolash ishi ta'llim yo'nalishi bo'yichu bakalavr pedagogik qayta tayyorlashdan o'tgandan so'ng o'rta maxsus, kasb-hunar ta'llim muassasalarida tibbiyot sohasiga oid modullarni (fanlarni) o'qitishi hamda quyidagi kasbiy vazifalarni bajarishga qodir bo'lishi lozim:

Tashkiy-boshqaruv hamda ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish faoliyatida:

-Birlamchi tibbiy-sanitariya yordam muassasalari (tuman markaziy ko'ptamoqli poliklinikalar, oilaviy poliklinika va oilaviy shifokor punktlari) bo'lim mudirlari, bosh vrachlari yordamchilari, tuman va shahar markaziy shifoxonalari bosh vrachlarining birinchi o'rinnbosalarining yordamchilari;

-Shoshilinch tez tibbiy yordam ilmiy-amaliy markazi, sanitariya-epidemiologik osuyishshilik va jumoaat salomatligi xizmati hamda ulaming hududiy filiallari bosh vrach o'rinnbosalarli yordamchilari;

- Shoshilinch tez tibbiy yordam ilmiy-amaliy markazi, sanitariya-epidemiologik osuyishshilik va jumoaat salomatligi xizmati hamda ularning hududiy filiallari bosh vrach o'rinnbosalarli yordamchilari;

- ishlab chiqarishni tashkil etish va boshqarishi;

- tashkilot va korxonalar faoliyatini strategik rivojlantirishda zamonaviy iqtisodiy bilimlarni qo'llash orqali boshqarish;
- tashkilot, korxona va ularning aloxida bo'linmalar tashkiliy tuzilmasini optimallashtirish, xodimiarning professional toyyorgarlik darajasini oshirish borishni tashkil qilish va boshqarish, mehnat salohiyaridan samarali foydalanishni rejalashtirish, mehnatni rag'ballantrish tizimini yo'lga qo'yish;
- sog'liqni saqlashda birlamchi bo'g'un ishini tashkil qilish va uni boshqarish;
- hujarayotgan faoliyati bo'yicha ishi rejasini tuzish va uni hujarish, nazorat qilish va amalga oshirilgan ishlarning natijalarini baholash;
- kasbga oid muammolar echimlarini umaliyotga tadbiq etish, ishlab chiqarish jarayonida sifatri boshqarish;
- korxonalar tashkiliy-boshqaruvi faoliyatida qabul qilinadigan qarorlarni ijtimoiy-iqtisodiy samaradorlik mezonlari asosida ishlab chiqishda hamda qarorlarni muqobil variantini tan'ab olishni asoslashda ishtiroy etish;
- zamonaviy axborot texnologiyalardan boshqaruvda foydalanish, ishlab chiqarish jarayonlari monitoringi va sifatini baholash usullari va mexanizmlarini ishlab chiqishi;
- ishlab chiqarish jarayonlari va resurslaridan foydalanishni rejalashtirish, favqulodda sodir bo'lishi mumkin bo'lgan xav'i-xaturlarni tablit qilish;
- ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish korxonalariga investitsiyalarni jahb qilish mexanizmlarini qo'llash, investiyion loyihalarini istub chiqish va boshqarish.

Axborot-tahliliy faoliyatida:

- boshqaruv qarorlarini qabul qilish uchun tashkilotning tushqi va ichki mohiti omillari to'grisidagi ma'lumotlarni to'plash, qayta ishlash va tahlil qilish; qaror qabul qilish, faoliyatni rejalashtirish va boshqarish uchun ma'lumot to'plash, tashkilotning ichki axborot tizimini yaratish va uning ishlashini boshkarish;
- tashkilotning ichki hujjat aylanishi tizimini ishlab chiqish va boshqarish, tashkilotlar faoliyatining turli ko'rsatkichlari bo'yicha ma'lumotlar bazasini yuritish;
- loyihamar samaradorligini baholash;
- axborot-tahlil faoliyati natijalari bo'yicha hisobot-tayyorlash;
- boshkaruv qarorlarining samaradorligini baholash.

Ilmiy-tadqiqot faoliyatida:

- ilmiy-tadqiqot instituti va markazlarda tarmoqlar va sohalarni zamonaviy boshqarish usullari bo'yicha ilmiy tadqiqot ishlarini amalga oshirishda qutnashish;
- sog'liqni saqlash sohalarining bercha bo'g'innari sub'ektlarni zamonaviy boshqarish tizimini ta'minlashga bag'ishlangan mamlakatdagi va xorijiy davlatlerdagi fan-teknika yutuqlari, maxsus adabiyotlar va boshqa ilmiy-teknik axborotlarni o'rganish va tizimlashtirish;
- tarmoqlar va sohalarni zamonaviy boshqarish tizimini ta'minlash borasidagi muammoli mayzular bo'yicha iqtisodiy axborotlarni yig'ish, qayta ishlash, tahlil qilish va tizimlash girish ishlarini amalga oshirish;
- internet tarmog'ida eng yangi ilmiy yutuqlar haqidagi ma'lumotlarni

maqsadga yo'nalgan holda qicirish va topish;

- ilmiy tadqiqot ishlannmalarini tayyorlash, soha adabiyotlari ekspertizasini amalga oshirishda qatnashish;

- tadqiqot natijalari va ishlannmalarni tatbiq etish.

Tadbirkorlik faoliyatida:

- yengi biznes-loyihalarni shakllantirish va amalga oshirish;

- biznesni tashki etish, biznes-rejalarni ishlab chikish va amalga oshirish.

2. 60910200 - Davolash ishi ta'llim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar

2.1. Umumiy kompetensiyalar:

• keng dunyoqarashiga, zamonaviy hamda tizimli bilimlarga ega bo'lishi;

• sog'lom turmush turzi va unga amal qilish zaruriyati lo'g'risida ilmiy tassavvur hamda e'tiqodga, o'zini jismoniy chiniqtirish uquv va ko'nikmalariga ega bo'lishi lozim;

• gumanitar va ijtimoiy-iqtisodiy fanlar asoslarini, joriy davlat siyosatining colzarb masalalarini biliishi, ijtimoiy muammolar va jarayonlarni mustaqil tahlil qila olishi;

• ma'nnaviy milliy va umuminsoniy qadriyatlari masalalari yuzasidan o'z Jikrini buyon qila olishi va ilmiy asos'ay biliishi, milliy istiqlol g'oyasiga usoslangan fuol hayoti yuqtai nazarga ega bo'lishi;

• tabiat va jamiyatda kechuyogun jareyon va bodisalar haqidagi yaxlit tasavvurga ega bo'lishi, tabiat va jamiyat rivojlanish haqidagi bilimlarni egallashi hamda alardan zamonaviy ilmiy asoslarda hayotta va o'z kasb faoliyatida foydalana biliishi;

• insonnинг boshqa insonga, jamiyatga va atrof muhitga munosabatini belgilovechi huquqiy hamda ma'nnaviy mezonlarni biliishi, kash faoliyatida ularni hisobga ola biliishi;

• axborot yig'ish, saqlash, qayta ishlash va ulardan foydalananish usullarini egallagan bo'lishi, o'z kash faoliyatida mustaqil usoslangan qarorlar qabul qila olishi;

• tegishli bakalavriat yo'nalishi bo'yicha raqobothabdosh umumkasbiy tayyorgarlikka ega bo'lishi;

• yangi bilimlarni mustaqil egallay biliishi, orz ustida ishlushi va mehnat faoliyatini ilmiy asosda tashkif qila olishi lozim;

• ta'llim yo'nalishi bo'yicha oliy ma'lumotli shaxslar egallashi lozim bo'lgan lavozimlarda mustaqil ishlushiga;

• tegishli bakalavriat yo'nalishi doirasida tanlangan mutaxassislik bo'yicha magistraturada oliy ta'llimi davom ettirishga;

• kadrlarni qayta tayyorlash va malaku oshirish tizimida go'shimcha kasb ta'llimi olish uchun tayyorlanadilar.

2.2. Kasbiy kompetensiyalar:

- kasbiy faoliyatning standart vazifalarini axborot, bibliografik manbalar, biotibbiyot terminologiyasi, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va axborot xavfsizligining asosiy talablarini hisobga olgan holda hal qilishga tayyorlik;
- professional faoliyatdagi muammolarni hal qilish uchun og'zaki va yozma ravishda rus va xorijiy tillarda muloqot qilishga tayyorlik;
- tibbiy xujjalarni yuritishga tayyorlik;
- kasbiy muammolarni hal qilishdu xalq tabobati usullarni qo'llanishini, dallilarga asoslangan usullarni tanlashni bilish;
- temorlarga tibbiy yordam ko'rsatishda dallilarga asoslangan zamonaviy protokollar va standartlar asosida yordam berish;
- tibbiy yordam ko'rsatishda ko'zdu tutilgan tibbiy asboblardan foydalanishga tayyorlik.

Bibliografik ma'lumotlar

UDK: 002:651.1/7

Guruh T 55

OKS: 01.040.01

Tayanch so'zlar:

kasbiy faoliyat turi, kompetensiya, modul, ta'llim yo'naliishi, kusbiy faoliyat ob'ekti, kasbiy faoliyat sohasi, bakalavriyning asosiy ta'llim dasturi (bakalavr dasturi), profi, o'qib-o'rganish natijalari, o'quv sikli, tibbiy bijim, tibbiy yo'naliishlar, sog'ligi saqlash tizimi, klinika, laboratoriya, amaliy ko'nikmalar, kasallik, davolash muassasalari, profilaktika, davolash usullari, diagnostika, etiologiya, patogenez, morfologiya, gistoligiya, rentgenologiya, profilakaika, terapiya.

KELISHUV VARAG'I
ISHLAB CHIQILDI:

Toshkent tibbiyot akademiyasi
rektori
2021 yil « 06 » 09

M.O.

KELISHILDI:

Tibbiy ta'llimi rivojlantirish

markazi direktori

N.R.Yangiyeva

2021 yil « 06 » 09

M.O.

Toshkent pediatriya instituti

rektori

2021 yil « 07 » 09

B.T.Daminov

Fan va ta'lim boshqarmasi

boshlig'i

A.T.Maxmudov

2021 yil « 10 » 09

M.O.

Toshkent shahar sog'liqni saqlash

Bosh boshqarmasi boshlig'i

A.V.Alimov

2021 yil « 10 » 09

M.O.

Toshkent shahar olmazor tumani ko'p

tarmoqli poliklinika bosh shifokori

A.K.Nizamov

2021 yil « 08 » 09

M.O.

